

Міністерство освіти і науки України
Національний аерокосмічний університет ім. М. Є. Жуковського
«Харківський авіаційний інститут»

Кафедра «Право» (№ 702)

ЗАТВЕРДЖУЮ

Гарант освітньої програми

Анатолій СТЕПАНЮК

«29» серпня 2024 р.

СИЛАБУС
ОБОВ'ЯЗКОВОЇ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

МІЖНАРОДНІ СТАНДАРТИ ПРАВ ЛЮДИНИ

Галузь знань: 26 «Цивільна безпека»
(шифр і найменування галузі знань)

Спеціальність: 262 «Правоохоронна діяльність»
(код і найменування спеціальності)

Освітня програма: «Правоохоронна діяльність»
(найменування освітньої програми)

Форма навчання: денна

Рівень вищої освіти: перший (бакалаврський)

Вводиться в дію з «01» вересня 2024 р.

Харків 2024

Розробник:

Доцент кафедри права, кандидат юридичних наук,
доцент Антон СТЕБЕЛЄВ

(підпис)

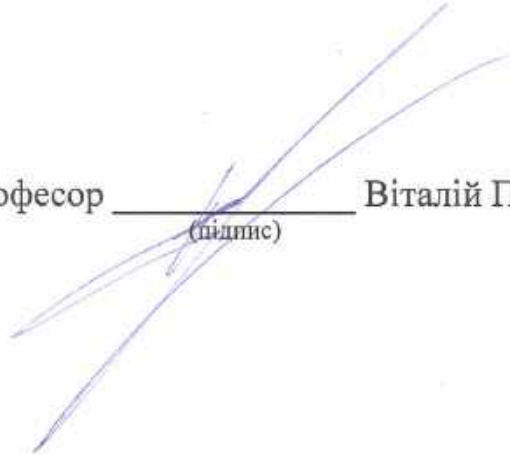
Силабус навчальної дисципліни розглянуто на засіданні кафедри
права гуманітарно-правового факультету:

Протокол № 1 від 29. 08.2024 року

Завідувач кафедри права,
доктор юридичних наук, професор

(підпис)

Віталій ПАВЛИКІВСЬКИЙ

Загальна інформація про викладача

Стебєлєв Антон Михайлович
кандидат юридичних наук, доцент.

E-mail: a.stebelev@khai.edu

Сферу наукових інтересів становлять проблеми захисту та забезпечення основоположних прав людини; альтернативні способи врегулювання спорів; позасудове, досудове та присудове вирішення спорів та конфліктів в адміністративному праві.

Викладає дисципліни: «Доктрина та практика захисту прав людини»; «Господарський процес»; «Господарське право»; «Сучасні проблеми медіації в окремих сферах юридичної практики, практика»; «Основи права Європейського союзу та Ради Європи», «Міжнародні стандарти прав людини».

1. Опис навчальної дисципліни

Форма навчання – денна

Семестр, в якому викладається дисципліна – 5 семестр

Дисципліна – обов'язкова

Загальна кількість годин за навчальним планом – 105 годин/
3,5 кредита ЄКТС, 64 години аудиторної та 56 годин самостійної роботи здобувачів.

Види занять – лекції, практичні заняття

Вид контролю – диференційний залік

Мова викладання – українська

2. Мета та завдання навчальної дисципліни

Мета навчальної дисципліни «Міжнародні стандарти прав людини» – сформулювати у здобувачів вищої освіти розуміння сучасних проблем правового забезпечення захисту прав людини нормами універсального та регіонального міжнародного права; ознайомити їх з існуючими міжнародно-правовими механізмами захисту прав людини; з принципами, на яких ґрунтуються міжнародні стандарти в галузі прав людини; із міжнародно-правовими зобов'язаннями України у галузі дотримання прав і основних свобод людини.

Згідно з вимогами освітньо-професійної програми здобувачі повинні:

знати:

- поняття прав людини, їх багатоаспектний характер;
- поняття міжнародно-правових стандартів прав людини;
- відносини суверенних держав у сфері захисту прав людини;
- основні напрямки міжнародного співробітництва у сфері забезпечення прав людини;

- основні положення змісту Міжнародної хартії з прав людини та інших універсальних міжнародних правових актів з прав людини;
- систему спеціальних міжнародних органів для спостереження за дотриманням міжнародно-правових стандартів прав людини;
- систему ООН по забезпеченню прав людини і запобіганню масових і грубих порушень прав людини і прав окремих індивідів;
- процедуру діяльності Європейського Суду з прав людини та порядок звернення до нього за захистом порушених прав і свобод людини і громадянина.

вміти:

- критично осмислювати позитивний і негативний досвід людства з питань міжнародно-правового забезпечення прав та свобод людини;
- працювати з джерелами права, користуватися ними у практичній діяльності;
- виступати перед аудиторією слухачів, вести дискусії;
- користуватися інституційними механізмами забезпечення прав і свобод.

Компетентності, які набуваються:

Інтегральна компетентність: Здатність розв'язувати складні задачі і проблеми у сфері правоохоронної діяльності та/або у процесі навчання, що передбачає проведення досліджень та/або здійснення інновацій та характеризується невизначеністю умов і вимог.

Загальні компетентності (ЗК)

Після закінчення цієї програми здобувач освіти буде здатен:

ЗК3. Здатність спілкуватися державною мовою як усно, так і письмово.

ЗК4. Здатність використовувати інформаційні та комунікаційні технології.

ЗК12. Здатність ухвалювати рішення та діяти, дотримуючись принципу неприпустимості корупції та будь-яких інших проявів недоброчесності.

Спеціальні (фахові) компетентності (СК)

Після закінчення цієї програми здобувач буде здатен:

СК9. Здатність надавати правоохоронні послуги.

СК10. Здатність до аналізу та оцінки причин, умов та факторів, що впливають на вчинення кримінальних та адміністративних правопорушень.

СК11. Здатність визначати особу правопорушника, аналізувати кількісні та якісні показники злочинності.

СК13. Здатність застосовувати криміналістичну техніку, оперативно-технічні засоби, у тому числі при проведенні оперативно-розшукових заходів та негласних слідчих (розшукових) дій.

СК14. Здатність правомірно застосовувати засоби фізичного впливу, спеціальні засоби та вогнепальну зброю, тактичні прийоми з дотриманням стандартів особистої безпеки, а також надавати невідкладну, зокрема домедичну і медичну, допомогу.

СК16. Здатність забезпечувати кібербезпеку, економічну та інформаційну безпеку держави, об'єктів критичної інфраструктури.

СК17. Здатність забезпечувати охорону державної таємниці та працювати з носіями інформації з обмеженим доступом.

СК18. Здатність вживати заходів з метою запобігання, виявлення та припинення кримінальних та адміністративних правопорушень, усунення загроз життю та здоров'ю фізичних осіб і публічній безпеці, що виникли внаслідок учинення правопорушення.

СК21. Здатність виявляти потенційно-небезпечних осіб як фактор загроз правопорядку на об'єктах критичної інфраструктури та повітряного транспорту.

СК22. Здатність організувати функціонування системи охорони, контролю території об'єктів критичної інфраструктури та повітряного транспорту.

Програмні результати навчання:

РН1. Розуміти історичний, соціальний, економічний, технологічний і культурний контексти розвитку правоохоронної діяльності.

РН5. Розробляти тексти, документи з питань професійної діяльності, вільно спілкуватися українською та іноземною мовами.

РН6. Знати і розуміти принципи доброчесності та норми етичної поведінки, дотримуватися їх у професійній діяльності.

РН8. Здійснювати пошук інформації у доступних джерелах, аналізувати і оцінювати її для повного та всебічного встановлення обставин, необхідних для виконання професійних завдань.

РН9. Використовувати інформаційно-комунікаційні системи та інші інформаційні ресурси, у тому числі ті, що мають технічний та криптографічний захист, поштовий зв'язок спеціального призначення, фельд'єгерський зв'язок, системи цифрового зв'язку суб'єктів сектору безпеки і оборони з метою виконання професійних завдань у сфері правоохоронної діяльності.

РН10. Виокремлювати юридично значущі факти і формувати обґрунтовані правові висновки.

РН14. Здійснювати пошук та аналіз новітньої інформації у сфері правоохоронної діяльності, мати навички саморозвитку та самоосвіти протягом життя, підвищення професійної майстерності, вивчення та використання передового досвіду у сфері правоохоронної діяльності.

РН15. Працювати самостійно та в команді при виконанні службових (посадових) обов'язків та під час розв'язання складних спеціалізованих задач у сфері правоохоронної діяльності.

РН18. Застосовувати вогнепальну зброю та спеціальні засоби (штатне та бойове озброєння), фізичну силу; інформаційні системи та технології, технології захисту даних, методи обробки, накопичення та аналізу інформації, інформаційно-аналітичні системи, бази даних (в тому числі міжвідомчі та міжнародні), криміналістичні та оперативно-технічні засоби, безпілотну авіацію, іншу спеціальну та військову техніку і спорядження.

РН21. Організовувати та здійснювати заходи щодо дотримання режиму секретності та захисту інформації.

3. Зміст навчальної дисципліни

Змістовний модуль 1. Теоретичні основи та практичні аспекти міжнародно-правових стандартів прав людини

Тема 1. Поняття та види міжнародно-правових стандартів прав людини

Поняття міжнародно-правових стандартів прав людини. Види міжнародно-правових стандартів прав людини. Перелік прав людини, які підлягають дотриманню в усьому світі. Нормативний зміст загальновизнаних прав і свобод людини. Припустимі легальні обмеження прав людини. Юридична природа і обов'язкова сила міжнародних стандартів прав людини.

Класифікація прав людини у сучасному міжнародному праві. Поділ прав людини за галузями регулювання: елементарні права, громадянські права, політичні права, соціально-економічні і культурні права, принцип недискримінації. Поділ прав людини за часом виникнення: перше покоління (елементарні, громадянські, політичні права); друге покоління (соціально-економічні і культурні права); третє покоління (права народів). Поділ прав людини за суб'єктом: індивідуальні (права людини) і колективні (права народів). Поділ прав людини по їх змісту: на позитивні і негативні.

Загальна декларація прав людини 1948 р. про права і свободи, які підлягають дотриманню в усьому світі. Комплексний характер прав особи. Перелік прав і свобод людини в Міжнародних пактах про права людини. Перелік прав і свобод людини в Конвенції про права дитини 1989 р.

Нормативний зміст міжнародних стандартів прав людини відповідно до Міжнародної Хартії прав людини. Міжнародно-правові стандарти громадянських (особистих) прав людини. Міжнародно-правові стандарти економічних, соціальних та культурних прав людини.

Міжнародно-правові стандарти громадянських (особистих) прав людини. Міжнародно-правові стандарти економічних, соціальних та культурних прав людини.

Права людини і науково-технічний прогрес. Повага до приватного життя індивіда і його цілісності і суверенітет держави. Відставання правового регулювання гарантій прав людини від науково-технічного прогресу. Правові гарантії проти використання досягнень електроніки, які можуть спричинити порушення прав людини. Правовий захист індивіда і його фізичної і психічної цілісності від досягнень біології, медицини, біохімії, генетики.

Правові аспекти евтаназії, легального вживання наркотиків, клонування.

Тема 2. Механізм утворення міжнародно-правових стандартів прав людини

Передумови виникнення інституту міжнародного захисту прав людини після Другої світової війни. Положення Статуту ООН про права людини і їх правове значення. Становлення принципу поваги прав людини у сучасному міжнародному публічному праві.

Поняття механізму утворення міжнародно-правових стандартів. Повноваження органів ООН у галузі прав людини: Генеральної Асамблеї, Економічної і Соціальної Ради, Ради Безпеки. Міжнародного Суду, Секретаріату. Допоміжні постійні органи ООН у галузі прав людини: Комісія

по правах людини, її Підкомісія по попередженню дискримінації і захисту меншин. Комісія по положенню жінок. Тимчасові допоміжні органи ООН у галузі прав людини. Правова природа документів ООН з прав людини. Головні напрямки співробітництва держав у галузі прав людини у межах ООН.

Кодифікація і розвиток міжнародно-правових норм з прав людини. Забезпечення міжнародно-правових стандартів прав людини первинними суб'єктами міжнародного права. Механізми імплементації міжнародно-правових актів з прав людини. Термінологічні аспекти імплементації міжнародно-правових прав людини. Концепція здійснення норм міжнародного публічного права. Доктрина співвідношення міжнародного та національного права. Особливості здійснення міжнародно-правових норм з прав людини.

Поняття імплементації міжнародних стандартів прав людини. Система засобів імплементації міжнародних стандартів прав людини. Механізми імплементації міжнародно-правових актів з прав людини. Термінологічні аспекти імплементації міжнародних норм щодо прав людини.

Міжнародні засоби імплементації. Система міжнародних засобів імплементації у рамках ООН. Доповіді держав. Розгляд скарг держав-учасниць конвенції на порушення іншою державою-учасницею своїх зобов'язань у галузі прав людини. Розгляд індивідуальних скарг осіб. Факультативний протокол 1966 р. до Міжнародного пакту про громадянські і політичні права 1966 р. Конвенційні органи міжнародної імплементації стандартів прав людини.

Співвідношення міжнародного і внутрішньо-державного права у забезпеченні прав людини. Принципи невтручання у внутрішні справи держав (п. 7 ст. 2 Статуту ООН) Справи виключної компетенції держави. Справи, що регулюються виключно нормами міжнародного публічного права. Справи, які держави можуть врегулювати за допомогою міжнародно-правових норм.

Національні засоби імплементації. Національні механізми і процедури імплементації міжнародних прав людини. Ратифікація, приведення у відповідність з міжнародними зобов'язаннями законодавства країни, її судової і адміністративної практики.

Імплементація міжнародних стандартів прав людини внаслідок діяльності недержавних організацій. Засоби діяльності недержавних організацій: розслідування брутальних порушень прав людини, публічне обговорення порушень прав людини, публічні доповіді про стан дотримання прав людини, петиції до ООН, інших міжнародних організацій, виявлення фактів, прямі контакти з жертвами порушень прав. Участь недержавних організацій у розробці міжнародно-правових норм у галузі прав людини.

Тема 3. Боротьба держав проти масових і брутальних порушень прав людини

Міжнародно-правова відповідальність і санкції за порушення міжнародних стандартів прав людини. Особливості відповідальності в сучасному міжнародному праві.

Політичні і економічні передумови порушень прав людини. Сутність, і проблеми визначення масштабів порушення прав людини. Зобов'язання держав дотримуватись міжнародних стандартів прав людини і збереження загального миру і безпеки. Зобов'язання держав дотримуватись міжнародних стандартів прав людини і забезпечення демократії.

Поняття, ознаки та принципи міжнародного судочинства щодо захисту прав і свобод людини. Міжнародний суд ООН та інші суди міжнародного характеру щодо захисту прав і свобод людини. Правовий статус суддів міжнародних судів у сфері прав людини.

Геноцид - тяжкий злочин проти людства. Конвенція про заборону злочину геноциду і покарання за нього 1948 р. Міжнародна боротьба з расовою дискримінацією. Юридичне поняття расової дискримінації. Міжнародна конвенція про ліквідацію всіх форм расової дискримінації. Міжнародна боротьба з ксенофобією, антисемітизмом. Проект Кодексу злочинів проти миру і безпеки людства. Визначення міжнародних злочинів і злочинів міжнародного характеру. Міжнародно-правове значення проекту Кодексу. Міжнародний кримінальний суд. Міжнародний трибунал по Югославії. Міжнародний трибунал по Руанді.

Тема 4. Регіональні угоди і органи з прав людини

Особливості регіональних систем захисту прав людини. Необхідність регіональних угод і органів з прав людини. Система регіональних органів у міжнародному механізмі захисту прав людини. Європейська система захисту прав людини. Європейська система правових актів, що визначають міжнародно-правові стандарти захисту прав людини. Рада Європи і Європейський Союз: функції і повноваження з прав людини. Європейська конвенція прав людини 1950 р. і протоколи № 1-11 до неї. Європейський суд з прав людини. Захист прав людини та громадянина в Європейському Союзі.

Міжамериканська система захисту прав людини. Джерела. Механізм для імплементації міжнародних зобов'язань. Функції існуючих органів з прав людини. Порівняння з європейською системою захисту прав людини. Прецеденти.

Регіональні стандарти прав людини щодо переліку прав і свобод. Європейська конвенція про захист прав і свобод 1950 р. і протоколи №1-11. Американська конвенція про права людини 1969 р. Додатковий протокол до Американської конвенції про права людини у галузі економічних, соціальних і культурних прав 1988 р. Протокол до Американської конвенції про права людини про скасування смертної кари 1990 р. Африканська хартія прав людини і прав народів 1981 р. Конвенція СНД про права і основні свободи людини 1995 р.

Тема 5. Міжнародно-правові стандарти окремих прав людини

Міжнародно-правові стандарти прав осіб, що належать до певних груп населення. Міжнародно-правові стандарти прав корінних народів, національних, етнічних, релігійних і мовних меншин. Особливість та співвідношення понять «права людини» і «права народів». Захист прав осіб, що належать до національних та мовних меншин. Захист прав корінних народів.

Нормативний зміст прав народів. Нормативне закріплення переліку прав народів в Статуті ООН, Африканській хартії прав людини і прав народів 1981 р. та інших міжнародних документах. Право народів і націй на рівноправ'я і самовизначення. Право народів на мир. Право народів на розвиток. Право народів на культурний релятивізм. Сучасне розуміння права народів і націй на рівноправ'я і самовизначення. Можливі обмеження прав народів.

Загальне визнання недискримінаційної практики надання пільг окремим групам індивідів для забезпечення їм можливості користування правами людини.

Міжнародно-правові стандарти прав жінок. Принцип рівності чоловіків і жінок. Міжнародна конвенція про ліквідацію всіх форм дискримінації жінок 1979 р. Права дитини. Міжнародно-правові стандарти прав дітей. Фізичні і психічні особливості дитини - соціальні передумови додаткового захисту їх прав. Конвенція про права дитини 1989р. Захист прав осіб із інвалідністю. Захист прав мігрантів, що працюють. Захист прав біженців та внутрішньо переміщених осіб. Захист прав пацієнтів.

Змістовний модуль 2. Використання міжнародно-правових стандартів прав людини у правоохоронній діяльності в Україні

Тема 6. Дотримання міжнародно-правових стандартів прав людини правоохоронними та правозахисними органами України

Поняття правоохоронної діяльності. Система правоохоронних органів України. Забезпечення прав людини як одне з основних завдань правоохоронних органів. Конституційно-правові засади діяльності правоохоронних органів у забезпеченні прав людини. Завдання та функції правоохоронних органів. Поняття міжнародно-правових стандартів у діяльності правоохоронних органів України. Захист прав ув'язнених осіб та осіб, які перебувають у місцях несвободи.

Реалізація міжнародно-правових стандартів прав людини в системі виконання кримінальних покарань. Захист прав людини у випадках виникнення конфлікту з законом. Легальні обмеження прав і свобод людини, передбачені у міжнародних стандартах: а) обмеження, які встановлені законом виключно з метою забезпечення належного визнання та поваги прав і свобод інших; б) обмеження, які є необхідними для охорони державної безпеки, громадського порядку, здоров'я чи моральності населення; в) обмеження, які офіційно оголошуються державою під час надзвичайного становища в державі, при якому життя нації перебуває під загрозою.

Головні детермінанти порушень прав людини правоохоронними органами та шляхи їх усунення. Попередження катувань та жорстокого поводження в діяльності правоохоронних органів. Основні форми та методи діяльності правоохоронних органів у сфері забезпечення конституційних прав і свобод людини та громадянина в Україні.

Основні напрямки реформування системи правоохоронних органів в аспекті забезпечення міжнародно-правових стандартів прав людини. Принцип недискримінації у роботі правоохоронця. Профілактика упереджень і стереотипів у роботі правоохоронця. Особливості запровадження нового Кримінального процесуального кодексу.

Принципи рівності та недискримінації в роботі правоохоронців. Правовий статус, гарантії діяльності та відповідальність працівника поліції. Зміст державного контролю за діяльністю поліції. Нагляд органів прокуратури за діяльністю поліції та повноваження судових органів щодо здійснення контролю. Громадський контроль за здійсненням правоохоронної діяльності. Відомчий контроль за законністю діяльності правоохоронних органів. Оскарження незаконних дій працівників правоохоронних органів.

Дотримання міжнародно-правових стандартів прав людини правоохоронними органами Чернігівщини.

Правозахисні організації України та їх вплив на діяльність правоохоронних органів. Адвокатура України як недержавний самоврядний інститут. Поняття адвокатської таємниці та її зв'язок з немайновими правами людини. Недержавні правозахисні організації України. Недержавні правозахисні організації Чернігівщини.

Тема 7. Дотримання міжнародно-правових стандартів прав людини судовими органами України

Шляхи підвищення ефективності діяльності органів державної влади щодо захисту прав людини і громадянина. Місце судових і правоохоронних органів в механізмі захисту прав людини і громадянина. Роль міжнародно-правових стандартів у галузі прав людини при здійсненні правосуддя. Виконання рішень та застосування практики Європейського суду з прав людини судами України. Зміст права на правову допомогу й законодавчі акти України, що передбачають необхідність надання кожному правової допомоги. Створення дієвої системи надання безоплатної правової допомоги. правова допомога і можливості правового захисту особи в Україні. Судовий захист прав і свобод громадянина. Вирішення питання судового захисту прав і свобод людини і громадянина в Україні. Суд як гарант прав особи. Конституційний контроль - принципи і форми захисту прав людини. Система конституційного контролю в Україні. Компетенція, принципи, форми захисту прав і свобод людини і громадянина в Конституційному Суді України. Конституційне подання та звернення. Суди загальної юрисдикції в забезпеченні реалізації прав, свобод і обов'язків людини та громадянина. Захист прав обвинувачуваного і потерпілого в кримінальному судочинстві. Захист прав сторін в цивільному судочинстві. Захист в суді від свавілля чиновників. Звернення громадян – універсальний спосіб захисту їх прав і свобод.

5. Методи навчання

Проведення аудиторних лекцій, практичних занять, індивідуальні консультації (при необхідності), самостійна робота студентів за матеріалами, опублікованими кафедрою (методичні посібники), проведення олімпіад, словесні (пояснення, розповідь, бесіда, навчальна дискусія та ін.), наочні (ілюстрування, демонстрування, самостійне спостереження).

6. Методи контролю

Під час вивчення дисципліни застосовується поточний, модульний та підсумковий контроль.

Поточний контроль проводиться для оцінювання рівня навчальних досягнень під час практичних занять та якості виконання самостійної роботи та передбачає перевірку рівня засвоєння знань, умінь і навичок студентом з кожного окремого модуля навчальної дисципліни.

Поточний контроль – проведення практичних занять, відпрацювання академічних заборгованостей.

Поточний контроль під час проведення практичних занять передбачає перевірку рівня засвоєння знань, умінь і навичок студентом з кожного окремого навчального (змістового) модуля навчальної дисципліни та їх корекцію. Прозорість оцінювання рівня знань студентів забезпечується чіткими критеріями.

Модульний контроль – визначає якість виконаної студентом навчальної роботи з певного навчального (змістового) модуля та оцінюється за сукупними підсумками поточної успішності, включаючи виконану індивідуальну, самостійну та модульну контрольну роботу.

Підсумковий контроль – виставляється як сума балів з усіх модулів навчальної дисципліни та обраховується, як правило, як середнє арифметичне складових модулів.

7. Критерії оцінювання та розподіл балів, які отримують здобувачі

7.1. Розподіл балів, які отримують здобувачі (кількісні критерії оцінювання)

Складові навчальної роботи	Бали за одне заняття (завдання)	Кількість занять (завдань)	Сумарна кількість балів
<i>Аудиторна робота здобувача</i>			
Модуль 1			
Змістовний модуль 1			
Усні відповіді на практичному занятті	0...3	4	0...12
Модульний контроль	0...8	1	0...8
Модуль 2			
Змістовний модуль 2			
Усні відповіді на практичному занятті	0...3	4	0...12
Модульний контроль	0...8	1	0...8
Змістовний модуль 3			
Усні відповіді на практичному занятті	0...3	4	0...12
Модульний контроль	0...8	1	0...8
Участь у навчальних заняттях з навчальної дисципліни			0...10
<i>Самостійна робота здобувача</i>			
Підготовка реферату за проблематикою навчального курсу (наукових тез на конференцію)	0...10	1	0...10
Підготовка рецензії на наукову статтю	0...10	1	0...10
Підготовка наукової доповіді на практичне заняття	0...10	1	0...10
Усього за семестр			0...100

Семестровий контроль (залік) проводиться у разі відмови здобувача від балів поточного тестування й за наявності допуску до заліку. Під час складання семестрового іспиту/заліку здобувач має можливість отримати максимум 100 балів.

7.2 Критерії оцінювання роботи здобувача протягом семестру

Досягненню ними належного рівня компетентності, який за підсумками навчання визначається за такими критеріями:

Відмінно (90-100). "Відмінно" – теоретичний зміст дисципліни (курсу) засвоєний студентом повністю, необхідні практичні навички роботи з навчальним матеріалом повністю сформовані, всі навчальні завдання, що передбачені робочою навчальною програмою, виконані в повному обсязі, відмінна робота без помилок або з однією незначною помилкою.

Добре (75-89). Теоретичний зміст курсу засвоєний повністю, практичні навички роботи з навчальним матеріалом в основному сформовані, всі навчальні завдання, що передбачені робочою навчальною програмою, виконані, якість виконання жодного з них не оцінено мінімальним числом балів, деякі види завдань виконані з помилками, робота має декілька незначних помилок або одну-дві значні помилки.

Задовільно (60-74). Теоретичний зміст дисципліни засвоєний частково, деякі практичні навички роботи з навчальним матеріалом не сформовані, частина передбачених робочою навчальною програмою завдань не виконана, або якість виконання деяких з них оцінено числом балів, близьким до мінімального, відповідь (в усній або письмовій формі) фрагментарна, непослідовна.

Незадовільно (0-59): студент має фрагментарні знання, що базуються на попередньому досвіді, але не здатен формулювати визначення понять, класифікаційні критерії та тлумачити їхній зміст, не може використовувати знання при вирішенні практичних завдань.

Відповідно до п. 3.2. Положення про рейтингове оцінювання досягнень студентів у Національному аерокосмічному університеті ім. М.Є. Жуковського «Харківський авіаційний інститут» студенту можуть призначатися бали за інші активності, пов'язані з навчальною дисципліною, які нараховуються та можуть бути враховані у загальній оцінці за семестр. Бали зокрема можуть призначатися за такі активності, пов'язані з навчальною дисципліною, як:

- участь у науковому комунікативному заході (конференції, семінарі, круглому столі тощо) із написанням тез наукової доповіді за предметом навчальної дисципліни (20 балів);
- участь у другому турі Всеукраїнської олімпіади відповідного напрямку (20 балів);
- участь (прослуховування) не менше у 5 вебінарах, пов'язаних з навчальною дисципліною (3-15 балів);
- участь у тренінгу, пов'язаному з навчальною дисципліною (15 балів);
- проходження он-лайн курсу, пов'язаного з навчальною дисципліною (20 балів);
- участь та отримання рейтингового місця у тематично пов'язаному із предметом навчальної дисципліни студентському конкурсі (30 балів);
- розробка та створення дидактичного матеріалу за тематикою предмету навчальної дисципліни (15 балів) (підтвердження - дидактичний матеріал);
- проведення правоосвітнього заходу із учнями шкіл та інших навчальних закладів за тематикою навчальної дисципліни (20 балів);
- написання реферату /презентації, доповіді (5 балів);
- участь у не менше заходах, що проводяться студентськими професійними об'єднаннями за спеціальністю (5-15 балів);
- інші активності, пов'язані з навчальною дисципліною, за попереднім погодженням із науково-педагогічним працівником, який викладає навчальну дисципліну.

Шкала оцінювання: бальна і традиційна

Сума балів	Оцінка за традиційною шкалою	
	Іспит, диференційований залік	Залік
90 – 100	Відмінно	Зараховано
75 – 89	Добре	
60 – 74	Задовільно	
0 – 59	Незадовільно	Не зараховано

8. Політика навчального курсу

Відвідування занять. Регуляція пропусків. Інтерактивний характер курсу передбачає обов'язкове відвідування практичних занять. Студенти, які за певних обставин не можуть відвідувати практичні заняття регулярно, мусять впродовж тижня узгодити із викладачем графік індивідуального відпрацювання пропущених занять. Окремі пропущені завдання мають бути відпрацьовані на найближчій консультації впродовж тижня після пропуску. Відпрацювання занять здійснюється усно у формі співбесіди за питаннями, визначеними планом заняття. В окремих випадках дозволяється письмове відпрацювання шляхом виконання індивідуального письмового завдання. Студенти, які станом на початок екзаменаційної сесії мають понад 70% невідпрацьованих пропущених занять, до відпрацювання не допускаються.

Дотримання вимог академічної доброчесності студентами під час вивчення навчальної дисципліни. Під час вивчення навчальної дисципліни студенти мають дотримуватися загальноприйнятих морально-етичних норм і правил поведінки, вимог академічної доброчесності, передбачених «Положенням про академічну доброчесність Національного аерокосмічного університету ім. М. Є. Жуковського «Харківський авіаційний інститут» (<https://khai.edu/assets/files/polozhennya/polozhennya-pro-akademichnu-dobrochesnist.pdf>). Очікується, що роботи студентів будуть їх оригінальними дослідженнями чи міркуваннями. Відсутність посилань на використані джерела, фабрикавання джерел, списування, втручання в роботу інших студентів становлять, але не обмежують, приклади можливої академічної недоброчесності. Виявлення ознак академічної недоброчесності в письмовій роботі студента є підставою для її незарахування викладачем, незалежно від масштабів плагіату чи обману. При виконанні індивідуальної самостійної роботи до захисту допускаються реферати, які містять не менше 60 % оригінального тексту при перевірці на плагіат, есе – 70 %.

Вирішення конфліктів. Порядок і процедури врегулювання конфліктів, пов'язаних із корупційними діями, зіткненням інтересів, різними формами дискримінації, сексуальними домаганнями, міжособистісними стосунками та іншими ситуаціями, що можуть виникнути під час навчання, а також правила етичної поведінки регламентуються «Кодексом етичної поведінки в Національному аерокосмічному університеті ім. М. Є. Жуковського «Харківський авіаційний інститут» (<https://khai.edu/ua/university/normativna-baza/ustanovchi-dokumenti/kodeks-etichnoi-povedinki/>).

9. Методичне забезпечення

Mentor: <https://mentor.khai.edu/course/>

10. Рекомендована література

Базова

1. Баймуратов М.О., Мартиновський Д.П Міжнародні правові стандарти в конституційному праві України: питання історії, теорії і практики становлення, сприйняття та застосування. Київ: Фенікс. 2021., 284 с.

2. Дудаш Т.І. Практика Європейського суду з прав людини: навч. посіб. 3-тє видання, стереотипне. К.: Алерта, 2016. 488с.

3. Імплементація міжнародних стандартів у сфері запобігання неналежному поведженню в діяльність органів кримінальної юстиції України Авторський колектив: Микола Гнатовський, Юрій Белоусов, Сергій Швець, Володимир Венгер, Олександр Бондаренко. Під загальною редакцією Ю. Л. Белоусова URL: <https://ecpl.com.ua/wp-content/uploads/2019/03/Implementatsiya-mizhnarodnyh-standartiv-u-sferi-zapobihannya-nenalezhnomu-povodzhennyu-v-diyalnist-orhaniv-kryminalnoji-yustytysiji-Ukrainy.pdf>

4. Конвенція про захист прав людини і основоположних свобод (в питаннях та відповідях) : навч.-посіб. за заг. ред. І.В. Яковюка. Харків : Право, 2019. 124с.

5. Міжнародне публічне право : підручник :у 2 т./ [В.В.Мицик, М.В.Буроменський, М.М. Гнатовський та ін.] ; за заг. ред. В.В. Мицика. Харків : Право, 2019. 624 с. // Міжнародне право прав людини. С. 93-153.

6. Міжнародні стандарти прав людини. Журналістика. Посібник / Під загальною редакцією Валерії Лутковської. К.: Український інститут з прав людини, 2019. 145 с.

7. Наливайко Л. Р., Степаненко К. В. Міжнародно-правові стандарти прав людини: навч. посібник / Л. Р. Наливайко, К. В. Степаненко. Дніпро: ДДУВС, 2019. 184 с.

8. Теорія та практика застосування Конвенції про захист прав людини і основоположних свобод:навч.-посіб./ [О.В.Сердюк, О.Я.Трагнюк, І.В.Яковюк та ін.] ;за заг. ред.І.В.Яковюка.- Харків : Право, 2018.374с.

9. Fried C.S., Repucci N.D. Youth Violence. Correlates, Interventions, and Legal Implications // Children, Social Science, and the Law. Cambridge, 2002

10. GerringJ. Social Science Methodology. A Criterial Framework. Cambridge, 2001.

11. Drinan R.F. A Work View of Human Rights: The Mobilization of Shame. New Haven; London, 2001.

Допоміжна

1. Антонович М. Міжнародна система захисту прав людини: кризь призму України. Право України. 2007. №3. С.37-41.
2. Ахтирська Н.М., Касько В.В., Маланчук Б.А., Мелікян А., Пошва Б.М., Фулей Т.І., Шукліна Н.Г. Застосування в Україні європейських стандартів протидії жорстокому поводженню і безкарності: науково-практичний посібник для суддів / за заг. ред. проф. В.Т. Маляренка. К.: К.І.С, 2011. 320 с.
3. Деркач А. Міжнародно-правові стандарти захисту прав людини та їх відображення в конституції України // Підприємництво, господарство і право. 2019. № 8. С.124-127.
4. Кузьменко О., Григоренко Я. Імплементация міжнародних стандартів у сфері реалізації права громадян на мирні зібрання в Україні // Підприємництво, господарство і право. 2018. №10. С. 166-170.
5. Кучинська О. Правові питання імплементції загальновизнаних міжнародних стандартів у галузі прав людини у вітчизняне кримінальне процесуальне законодавство // Часопис цивільного і кримінального судочинства. 2014. № 1. С. 57-61. Режим доступу: http://nbuv.gov.ua/UJRN/Chcks_2014_1_6
6. Міжнародне співробітництво правоохоронних органів у сфері боротьби зі злочинністю з використанням можливостей Інтерполу та Європолу: наук.-метод. рек. / уклад.: Д.В. Галкін, Т.М. Малиновська, І.О. Святокум. Харків: Вид-во ХНУВС, 2016. 38 с.
7. Міжнародні стандарти, принципи і рекомендації в галузі виконання покарань та діяльності органів і установ виконання покарань: методичні рекомендації / уклад. О.В. Романюк, В.О. Човган. Біла Церква, 2016. 131 с.
8. Міжнародно-правове регулювання права людини на життя в контексті біоетики: монографія./Б.В. Островська Київ: Логос, 2019., 604 с.
9. Рабінович П. М. Міжнародні стандарти прав людини: властивості, загальне поняття, класифікація. Вісник Національної академії правових наук України № 1 (84) 2016. С.19-29.
10. Размстаєва Ю. С. Доктрина та практика захисту прав людини : навчальний посібник. Київ: ФОП Голембовська О.О., 2018. 364 с.
11. Судове рішення справ у спорах, пов'язаних із гендерною дискримінацією: збірка кращих практик / упор.: Олена Уварова, Марія Ясеновська. Х.: ФОП Бровін О.В., 2016. 192 с.
12. Тищенко К.С. Міжнародні стандарти прав людини: поняття та класифікація. Молодий вчений. 2017. № 12 (52). С.328-331.
13. Права людини: філософські, теоретико-юридичні та політологічні виміри: збірка статей учасників II Міжнародного круглого столу (м. Львів, 24–26 листопада 2017 року). Львів: ЛОБФ «Медицина і право», 2018. 258 с.

11. Інформаційні ресурси

1. Законодавство України – Верховна Рада України. URL: <http://zakon.rada.gov.ua/go/504/96-вр>
2. Національна юридична бібліотека. URL: <http://irbis-nbuv.gov.ua>
3. Національна бібліотека України імені В.І. Вернадського [Електронний ресурс] – Режим доступу: <http://www.nbuv.gov.ua/>
4. Національна парламентська бібліотека [Електронний ресурс] – Режим доступу: [http //www uplu kiev ua](http://www.uplu.kiev.ua)